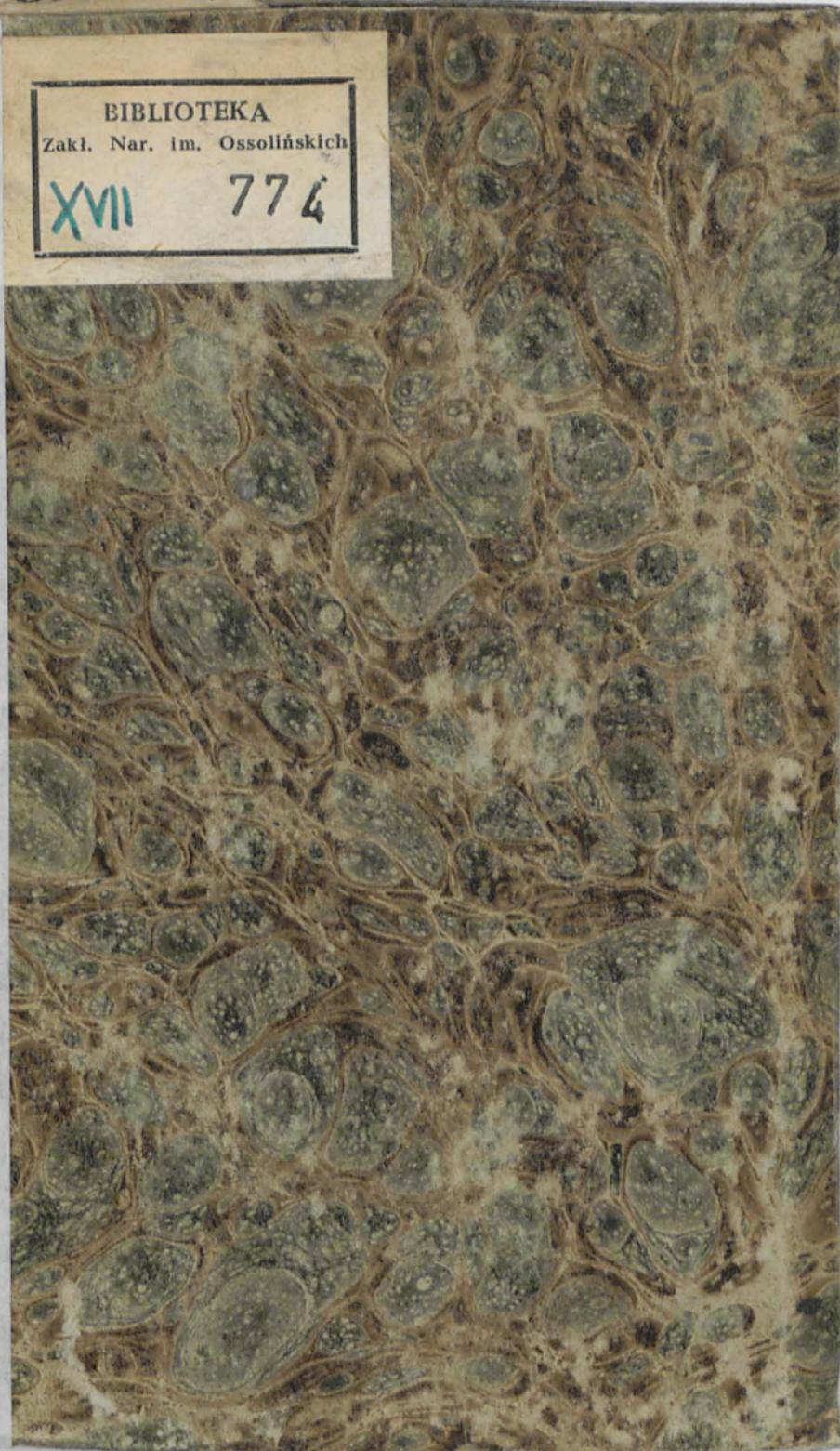

5.419

BIBLIOTEKA
Zakł. Nar. im. Ossolińskich

XVII

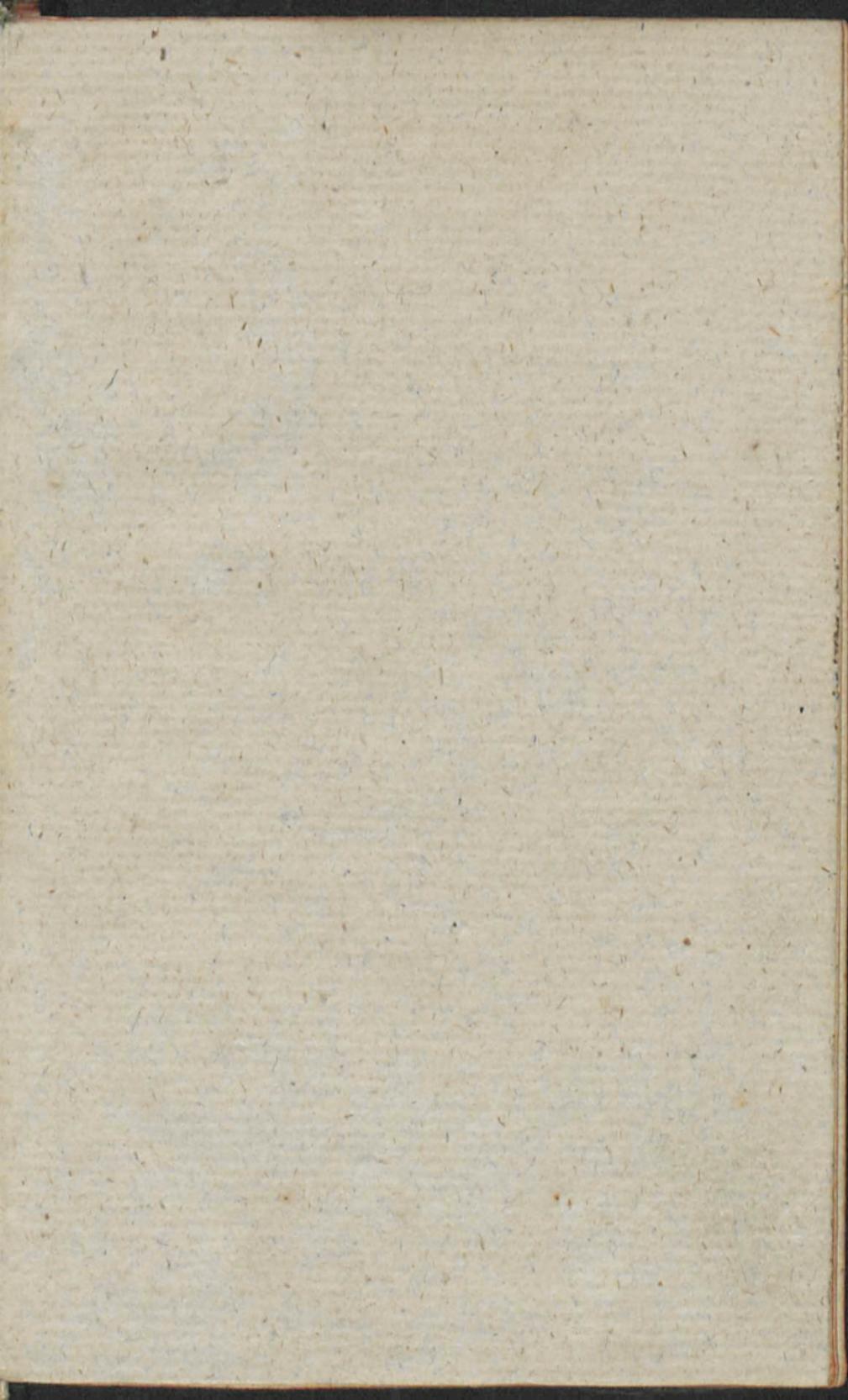
774

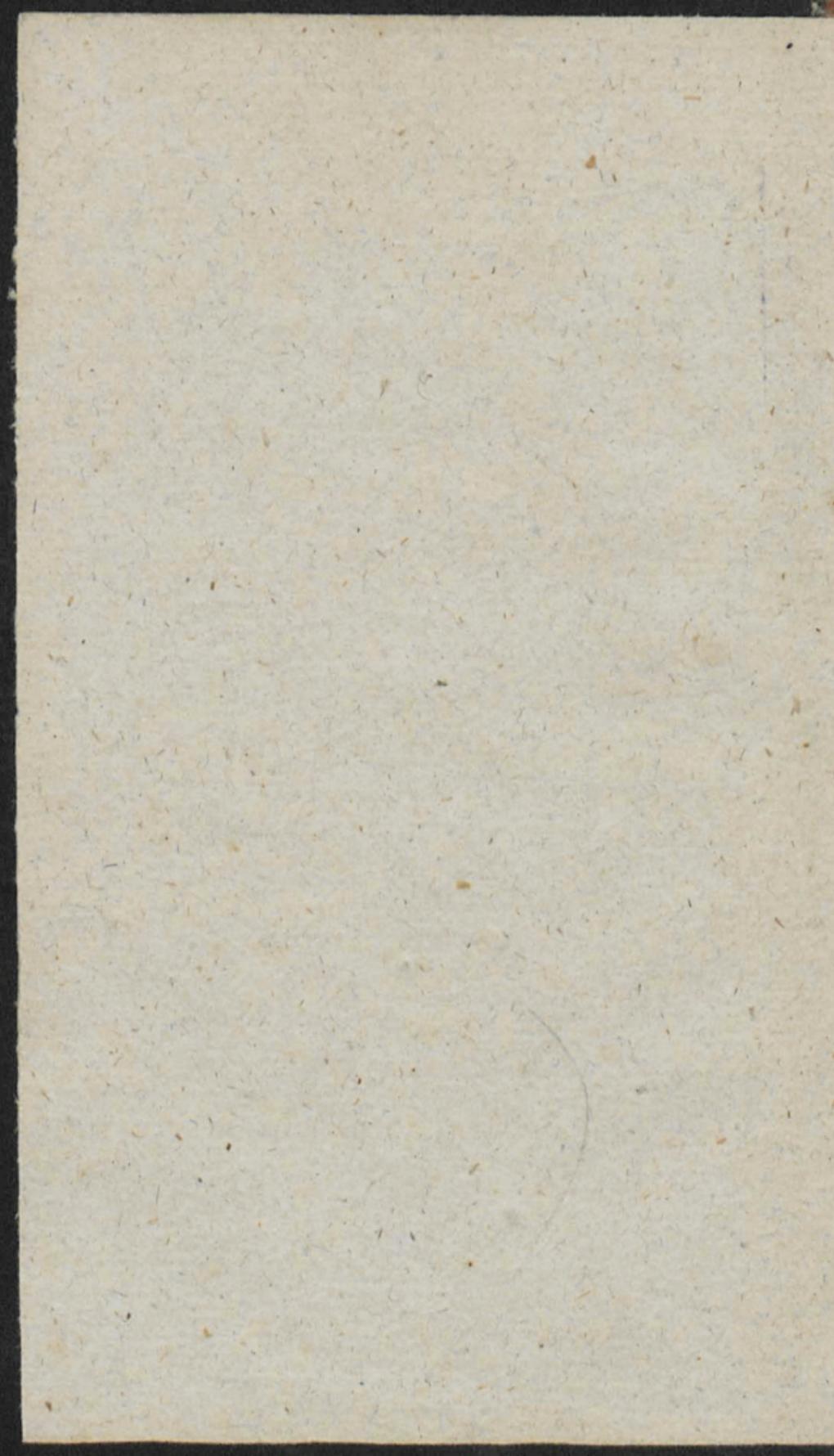

Nellum

Ostregianum

or. Pecali

8
3.

KROTKIE OPISANIE Z Y W O T A Y C N O T,

w. Brátá ALEXEGO à sancto
BERNARDO, Polaká Lubel-
czyká, Cármelity bossego.

Wyiete z tego, co o nim Mistrziego prze-
dziwney światobliwości człowiek, Wło-
skim iezykiem nápisal: y z powieści
innych osob wselkiey wiary
godnych.

Przez Oycá IEDRZEIA à IESV, tegoż
zakonu káptaná zebrane y prze-
tłumaczone.

W KRAKOWIE,
W Drukární Andrzejá Piotrkowczyká, Typo-
gráphá K. I. M. Roku 1610.

— O S T E C —

To cnot świętych y dárow Boskich w persónie
pomienioney, krotkie zebránie , godne iest iáko
czytania, ták y do druku podánia, moim zdánim.

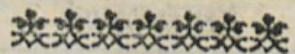
Fr. Marianus Postekálski,
Ord: Fratrum Minorum
de Obseruantia. m. p.

Zywot B. Alexego zakonu Cármelitow bos-
sych Zakonniká , z wielką vciecha moja czyta-
tem. Godnym go być rozumiem, aby o nim y ná-
by ludzie wiedzieli. Bo iż ták świezy y iásny do-
skonatości Chrześcijańskiey przykład, iest iáko
žywa księga ; wielu serca do wzgárdy świata, y
násládoránia Chrystusa Pána y świętych Bo-
żych zapalić może. Czego zá lásku Bożą dozná-
ja, którzy czytać będą. W Krakowie , dniá 29.
Márcá. Roku Páńskiego, 1610.

Ioannes Foxius, I. V. D. Can: Crac.

Fr. Ferdinandus à sancta Maria, Vicarius
Generalis congregationis S. Eliæ Carmelitarū
discalceatorum, hanc breuem collectionem vitæ
& virtutum Fratris nostri Alexij, à R. P. Fr.
Andrea à I E S V , eiusdem congregationis Sa-
cerdote professo , compactam , ut typis mandari
possit, concedit.

XVII - 774 - II

zch Mościom P.P.

BVRMISTRZO
W RADZIE, Y WSZY-
tkiemu Miastu Lubel-
skiemu.

Laski Bożey życza.

 Ciechá wielka, y ozdoba
niewymowna iest, dawno
wslawioney Koronie na-
śey, gdy sie donosi do niey
o szczęściu y błogosławien-
stwie Swietych swoich, ktorych ona tu
niegdy złoną swego świata wypuściła, y
na towarzystwo do oczyszny duchow nie-
bieskich sposobnie wychowała. Teyto po-
ciechy iako sobie życzy, miedzy inym w peł-
lakim szczęściem na ziemi, tak gdy iey

A a

nabywa,

nabywa, w dziwna chlube z tąd same siebie nie jako przyobloczy. A słusnie: gdyż (że tu ono przystosuje) podlug sentencyey Medrcā: Filiorum gloria, est honor parentum. y nad to, gdyż synow takowych mieć może, y w tym żywocie niebespiecznym, abo na ziemi, obronice y patrony na niebie. W Zakonie tedy nassym że sie też znalaźl czasow niedawnych takowy, ktorego dobrotniwy Pan Bog, światobliwością doskonalego żywota, obcym krajom świata oznaymic raczył: przeto my też ktrym to ojobliewie należy, nasey miley y iego oyczynie, o nim powiedzieć wmyślismy, aby ona tym wiecey sie cieszyła, y Boskiey łaskawości tym gorecęy udzieczna byla, że nie tylko w ludziach rycerskich, y wedlug świata chwalebnych okiwitue, ale y takich rodzi, którzy w Bo- ga zacni bedac, iemu sa przytomnemi przyjacolmi.

Lecz ponieważ to każdy zeznać może, że nikogo innego nie dotycza sie tak blisko Szczęście y uwielbienie tego zakonnika chwalebnego, iako W. M. naszych łaskawych pánów y dobrodziejów: przeto żywot iego w druk wydaiąc, do pospolitey wiadomości, dla zbudowania y pociechy dusszych to kraiow, zdało nam się, że nikomu też słusniewy nie mógł być oddany y ofiarowany, iako W. M. w których mieście ten to Bogu y Aniołom wybrany a upodobany sluga, naś brat wielebny Alexius, iako śliczny kwiat, abo drzewko wdziecznym wzrostem podniesione, jest urodzony. Ráczcieś tedy W. M. ten mały upominek, a pierwszy owoc zakonu naszego, za wdzieczne przyjać od nas, ktorzyśmy iuż w podaniu y staraniu sie miejscia do założenia zakonu naszego, y checi W. M. doznali, y też dalej sie doznawać spodziewamy. Racze W. M.

Przemowa.

żywot tego błogosławionego swego populara, z odległych krain wam przyniesionego, chętnie przyjąć: aby tak w nas, w nim też imię Pāńskie pośanowane było, skadby on wstawnicze za s̄częśliwe powodzenie W. M. Pānu Bogu sie modlit, a potym wssytkiej miliey oyczynie swoicy wieku iste błogosławieństwo iednat.

W. M. Bogomodlcy

Fratres Carmelitæ Discalceati
Conuentus Crac.

Przemowa do Cātholickiego Czytelnikā.

NIE był z początku umyśl zakonu nāšego, aby Wielebnego brata nāšego Alexego śmiatobliwosc kedy indzie obiawiona y poznana była, oprocz zakonu samego: y ten był koniec pisania, ktore o nim IV. Ociec Mistrziego uyczynit, žeby tāk iasna śmiatobliwość zakonnej pochodnia, luceret omnibus qui in domo sunt, tylko samym domownikom, aby świątlosć dala, to iest zakonnej bracięswey. Przyczyna tego iest, że się zdáto, iż w tamtych kráiach obcych, kedy ten błogostámany tāk śmiatoblinie dokonat, obiawienie to iego być niepotrzebne miało: poniemaž świętych żywotow innych, czasu nāšego, do zbudowania dusnego pożytecznych, pełno iest. Ale skoro zakon nāś z wolej Pánskiej w tych pułnocnych kráiach, a zwtaſczá tu w królestwie Polskim miejsce mieć począć, zdáto się niektórym madrym y pobożnym ludziom, a zwtaſczá zakonnym, że to miało być ku chwale wietsey Boskiej,

Do Czytelnika.

miętsemu zbudowaniu y pożytkomi duchownemu, ku zápaleniu w milości Bożey wielu dusz niziętlych, ku záwstydzeniu heretykow, ná ostátek y ku sławie á ozdobie tey to oyczynu násscy, gdyby byt ten žywot w druk podany, y wydawiony: przeto wzruszyto to stárzych nássych, iż z káždej miáry prágnać zbáwienia y postępu dusz tych kráiom, pozmolili žeby tego Zakonniká s. žywot, iáko owoc w tych kráiach rzadki, wydrukowany byt: aby on w to królestwo nepromádzony, ták iáko plonká młoda w drzewo szczeponia, ták się rozmnożył, y seroko z swymi gálaškami rozpuščit, žeby się sítá owocu spodziewanego ná nim zániešilo. A záiste nieomylna będzie z Boskiego zdárzenia nádzieja nássá: bo widząc ludzie tych kráiom iednego z swoiej krwie swego času, takiey doskonálości y swiatoblimości, y znáiac ták wielka táske y mitosierdzie Pánskie przecimko wszystkim narodom z osobná ktorzy iey prágna, y do przyjęcia iey się gotuią, będą iśćce po budzeni do goręcyszysłyby y milości Bożey, á zwła szczá tych nássych vpádlych časów, kiedy dla wielkiey ludzkicy krewkości, y dla wynalezionych ábo zmyślonych nie bárzo słusnych przyczyn, mändaty Pánskie y doskonálosć Chrzesći-

ánska,

Do Czytelnikā.

ánska , ábo niepodobna , ábo przynamniey dźi-
wnie trudna sęć być zda : gdyż (iako powiedział
mądry w obyczaiach præceptor Seneca) ad
virtutem longum est iter per præcepta ,
breue & efficax per exempla . rozumiem
my o tym y mocna nádzieje mamy , że co sę lu-
dziom Chrześciánskim twárdego y niedopiętego
być zda , y do czego ich przykazania ábo nauki
poćiagnać nie mogą ; tedy wždam przykłady wžbu-
dza y potárgna , á tym przedzey im sa od nássych
domownikow , ktorzy y niedawno ták mègna ve-
ctoria z nieprzyjacielá odnieśli , y nam rowni w
sitách byli . Miedzy ktorymi y ten świetny iest
przykład żywotá tego błogosławionego , który my
tobie ná pociechę Czytelniku miły , y náštkiemu
innemu Polskiemu narodowi przed oczy wystá-
wiamy . Przeto weyrzy weń skłonnym do cnoty o-
kiem , y do zwycięstwá siebie samego , á w nim
sę też iako w zmiercie diele czystym przeglédaj ,
gdzie obfitę łaski Boże y sę spodziewáiac , (ktora
oto przytomna być baczyß od Bogá káždemu o
nie sę všílne staráiacemu , y ku niebu sę má-
iacemu) pátrz ieflibyś też zá łaska Bogá mite-
go nie mogł podobney zakonniká tego doskoná-
tości , ábo wieć do cnot wysokich w niebo czło-

Przemowa.

wieká wznoſſacych poſtapić, y ná nich ſwoj tu-
teczny žywoſt záſadzić. Jákiego baczenia y gora-
cey moley podlug vpodobánia ſwego vžyczci
Pan Bog, ktemu cieľ oddáiemy. Amen.

Coză

*Co zá zakon iest, w którym ten
Wielebny Brát Alexius žyl, y
w nim dokonat.*

R O Z D Z I A L I.

Sz w podziwieniu byc moze v wie-
lu / y niewiadoma ta nowa/staro-
dawnego zakonu naszego / zwla-
scza w tych kraicach Reformacya:
dla tegoż nie od ręczy bedzie co-
kolwiek o tym zakonie y Reformacyey ie-
go do wiadomosci ludzkiey podać / aby sie
ukazalo / jakim zakonikiem ten blogosla-
wiony brát był. Począł sie ten zakon / (iako
Wielebny Ociec Thomasz à I E S U naš Za-
konič z wielu ss. Doktorow/y poważnych
Authorow w ksiegach / kroce o tey tylko
materiyey napisał/ ukázuiie) na gorze Kár-
meli / który miał za Wyce y fundatory ss.
Zeliaſzā y Želizeuſzā Proroki/ a nablogosla-
wieniſzā królową Anjelską. Panne Maryi
zá matke. Ten począł swój bieg w dziewiec
set lat we dwadziescia y trzy przed Paną
Chrystusā narodzeniem/ktoſy potym syno-

wie Pro-

wie Proroccy (o których czytamy w księ-
gach Królewskich) ile on wiek y czas zno-
sił y dopuszczał / z wielką rzeczy tego swia-
ta względą / a żadzą niebieskich góraç / ro-
żannozyli y roszczewili. Ten taka dluga / że sie
tak rzecze / zmordowany droga / pomaliu
ustawał / aż Pan Bog drugiego Heliashá / to
jest / Jana s. Chrzciciela następcę iego / nie
tylko duchem ale y zakonem opatrzył / przez
którego zakon wpadający Heliashow odno-
wił / y którego wtorym / ktore miał mieć ko-
ściół iego zrodłem / skąd wyfedi stan za-
kony / mieć chciał. Za tak dobrym Mi-
strzem y wodzem / a za osobliwą naswiet-
szy Panny Matki Bożej obroną / ktora ja-
ko dawni y wielcy ludzie piszą / miała wiel-
kie towarzystwo z pustelnikami gory Kár-
melu / iako z przemienionymi slugami swemi /
ktorzy ja znali za matkę y patronkę / y na-
częście iey (iako s. Jan Patriarcha Hiero-
zolimski pisze) Roku wcielenia Syna iey
osiemdziesiątego trzeciego kaplice zbudowa-
li / a ona ich też za syny ukochane miała.
Przygotowy zas nowe światło Ewangelię
świat / po Chrystusie Panie / począł ten za-
kon w pustyniach / w skaliach / y w innych
miejscach

mieyscach odleglych na sluzbe Boza zupel-
na pokoru sükac / xstepuiac przesladowaniu / ktore sie na poczatku Chrzescianstwa
zaymowalo. Ale dla okrucienstwa y pilno-
sci tyranow Chrzesciianow sükaczych / po-
niewaz oni do meczniestwa dla Chrystusa
Pana vinniec pragnac / sami sie ozywali / y
owsem vbiegali / tak wiele ich pomeczono
y pomorzono / ze po trzech set lat ledwie
co kolwiek bylo zostało zakonnikow. Lecz y
w ten czas rozbudzil P. Bog wielki w Egipcie
sluge swego Antoniego / ktory bedac
od niektórych zakonnikow pozostalych wy-
cwieziony / Mistrem prawie nauki tey za-
konney zostal / y stan zakonny odnowil / z
ktorego rozne zas zakony poczatek swoj
wziely. Uczeni Antoniego s. byl s. Hilary-
on / ktory ten sposob zwrotu w Palestynie
naprawil. y znowu sie wrocił z wielkim do-
skonalosczi rozmnozeniem zakon tenze Heliashow. Odnowila sie za tym gora Karmelu / tak iz za krotki czas Pustelnicy zyc
poczeli goreceny / y bárziedy / sposobem zakon-
nym / zuchowujac Regule / ktora po swie-
tym Hilaryonie otrzymala Kapriazyus Prze-
or tey gory Pustelnikow od Janá Patry-

archy

4. Opisanie žywotá y cnot

árchy Hierozolimskiego/który niedzy nimi
przedtym był zakonnikiem postanowiony.
Były te tam szcześliwe czasy kościola Bo-
żego y życia zakonnego/gdy sie pustynie E-
giptskie y Palestyńskie/tak iako niebo grot-
idami/pustelnikami napełnily. Jednak ta-
chvala y szesćie/ ledwie do trzech set lat/
w zakonie Heliaskowym trwała / aż okru-
cienstwo Abumára y innych tyrannow o-
nym świętym koniec dalo: bo w ten czas
malo zakonników w kraich wschodnich
było zostało / które okrucienstwa różnaite
poznosily / z których pozostałych na wiele
sie części było rozdzielilo: jednak na gorze
Karmelu/ niektózy byli zostali/ y mieszka-
li aż do roku tysiącnego setnego / którego
Patryarcha Antiochenki Alimaryk zakon-
nik onę ratował y podpárl/ w żywot po-
spolity/ iakowego przedtym nie mieli/ o-
nych złaczywisy. Lecz y na tym do tak upa-
dlego zakonu odnowienia/ nie dosyć było:
a tak sprawił Pan Bog/ iż B. Patryarcha
Hierozolimski Albertus potrzebe widzac
onych zakonników/ Regule im takowa po-
dał/ iaka y czasom onym slużyła / y iako na
tak wzzonego / y świętego człowieka przy-
stalo/

stało/zá czym przez one Regule zakon vpás-
 dly glowe podniost / tak ze sie prawie inšy
 byc widzial. A w tym naprawionym sta-
 nie žyli Kármelitowie od Roku 1161. z
 wielkz doskonalością przez czas niemaly /
 až znowu odmiane swoje wzial / przerze-
 czomy zakon / y zás za czásem (pod kto:ym
 rzeczy żadney nie mäš ktoraby odmiany
 swey nie vznala) zdala sie rzecz przystojna
 zakonowi temuz / w rzeczach wielkich y po-
 wažnych / wtore w žyciu onym pofolgo-
 wanie zakonne przyložyc : bo iuž w niektó-
 rych rzeczach Regula Albertowa przez In-
 nocencyusá III. Papieża / Roku Pánstwie-
 go 1431. od swoiego wigoru odstapila. Od
 tego czasu zakon Heliastow vpadł/ze sie iuž
 prawie zdalo / iż one pierwſe Prorockie
 ſezodla/y onych wielkich/ Jana Baptysty/
 Antoniego/y inšych Oyców žycia/ skad tak
 wielkie świątobliwoſci y zakonnej dosko-
 lości rzeki wypływały/ iakoby sie aby zamg-
 cily/abo rāczej wyschnely. Lecz Pan Bog
 iako byl w inšych ten zakon vpadłach ra-
 tować zwyl / kto by go y w ten czas refor-
 mował / odnowił / y do kluby swey przyp-
 wiodł / z láski swey dobrotliwie opatrzył / iż

zakonowi temu im stáršemu / tym slábsze-
mu/daliako drugiej Sarze/ stárey y zgrzy-
bialey/oroc nad inne wſytkie obſitſy/kto-
ry z siebie wydal / ták, iedne corte blogo-
ſławioną Pánnę Teresę/ ktora p. Bog dži-
wnemi láskami Duchá swego s. y darámi
vbogacíl/nápełnil/ y vbłogosławil/ a przez
nie wiele narodow do siebie zupelnie obro-
čili: w czym wielka mądrość swoie pokazał/
że białaglowe chorą y vboga/ aby reforma-
torkę y mistrzynię wielu mężczyzn była/
ná to; obrać raczył: y aby dálá poczatek y
wstęp tey a takię sprawie/vczynil/o kturey
y wielcy ludzie zaledwieby śmieli pomyslic
byli. Ktora to Pánnia wyrzekły sie wſytkich
wolności/folgi/y vsmierzenia zakonu/
w nim przez dwadziescia lat zakonnica be-
dąc / chwalebny temu zakonowi poczatek
vczynila/o kturey sie tu nieco powie.

O Błogosławioney S. Teresie Reformator-
ce zakonu tegoż.

R O Z D Z I A L II.

A Cz z pisaneego y ná Polski iezyk przetlu-
maczonego tey błogosławioney Pán-
ny žywotá ludzie tych kraiow/iakąkolwiek

wiado-

wiadomość mieć mogą o iey przedziwnej
 światobliwości : iednak aby sie lepiey wy-
 bacyły w którym zakonie żył ten B. Brát/
 zdalo się tu nieco o niey napisać / przełoży-
 wły z Hiszpańskiego iazyka / co o niey piše
 W. Ociec Didaktus Jepes Biskup Turya-
 zoneński / króla Hiszpańskiego Philippa spo-
 wiednik / w przemowie ksiąg swoich wiel-
 kich / które kilka lat o żywocie iey (iako otec
 duchowny przez czternadzieścia lat tey Panny)
 napisał y Oycu s. teraznieysemu Pánui na-
 hemu Paulo V. przypisał. Tá tedy błogo-
 sławiona Panna w lwili mieście Rasty-
 lijskim państwa Hiszpańskiego sie wrodzi-
 ła / roku Pánskiego / 1515. mało nie w ten
 czas / kiedy on przeklety Luter począł one
 iadowiąc nauki swę trucizne gotować /
 które po tym tak wiele dusz Chrystusowych
 potruli / y onych śmierci wiekuistey nábá-
 wil. Chciał tegoż prawie czasu Pan Bog
 dąć kościołowi swoiemu / światobliwą
 nieiąkę terytorye / te pamine : aby to co on wſe-
 tecznik / z iedney strony z klasztoru panny
 Bogu poślubione y poswiecone wywodząc
 popsuwał / to tá błogosławiona Panna wie-
 le klasztorów zakładając / w których do kil-

Eu tysiecy pánien P. Bogu slużylo y služą/
 ponápráwowlá. Dokonala żywotá swego/
 Roku Pánskiego 1582. mense Octob.
 A zda sie iż Pan Bog chcial w tey świętey
 złaczyć láski swey przywileie / Etore inßym
 świętym rozmáicie y rozdzielnie porozda-
 wał: bo chociaż o wielu świętych białykh
 głowach czytamy / że wielkie obiawienia
 mierawy/y hoyney láski Pánskiey vzywaly/
 o drugich že wielkie cuda czynily/ o niektó-
 rych že to w kupie y pospolu mierawy: ia
 iednak / áczem z wielka pilnościa vvažał /
 nie nálažlem żadney świętey/ Etoreby we-
 dług zdania mego Pan Bog wietſe y dži-
 wonieyſſe przywileie dal/ iako matce Teresie
 à I E S U: bo opuściwszy dáry y láski przyro-
 dzone / Etorych było w niey sila: Bóstkie y
 nad przyrodzone s̄ą takiem/ iem żadnych wiet-
 szych nie widział. Bo oprocz tak wielkiey
 doskonałości cnot y żywotá iey / tak wiel-
 kie láski nigdy mieridane / takiem towárzy-
 stwo y obcowanie z onym narwyßym maie-
 statem/ iakoby byla iedna z Seraphinow/
 milościa iego zapalonych / y iemu nabli-
 szych: takiem rozumu oswiecenie/ takiem o rze-
 czach Bóstkich concepty / taka do obiawie-
 nia za-

nia zákrytych tajemnic światłośc / że nad
nie inşa nigdy widziána nie iest. Do tego
też tak wysoka y osobliwa nauka / iako we
czterech ksiiegach (ktore z posłuszenstwá zlo-
żyła) pisana zostawiła / ktore iuz na Łaciń-
ski / Włoski / Fráncuski / y czescią Niemie-
ckie iezyk przelozone sa / w których subtelnosc
y pozytek rzeczy / o których pisze / y pisania
spisob tak słodko w miłości Bożej zapala-
jacy / y serca czytających znacznie odmienia-
jacy / ukazuiie ; iż prawie nauka od Bogá
natchniona / y z osobliwey przytomności
Duchá s. napisana iest. Do tego / że ta
Panná (rzecz podobno iescze do tego czasu
w Kościele niewidziána) wboga w bogac-
twá tego świata / y w ludzkie przyjaźni / z
niewymownemi pracami / chorobami / y
przesladowaniem naprzednieysszych ludzi
wszystkiego świata / tak mezczyzn iako y bia-
lych głow / z taką doskonałością y ostrością
żywotá zakon založyla / że sie zda żywý obraz
oney pierwshy światobliwości / ktora czasu
pierworodneg Kościoła / w onych świętych
pustelnikach Egiptu y Palestyny / kwitne-
la. A co wietsha / że to wszystko ku rozmno-
żeniu wiary Rátholickiej y wykorzenieniu

heretyctw stosowala y sporządzała y chciała aby to iey bylo synow y corek powałanie y postanowienie. Za żywotą swego / założyla w Hiszpaniey wiecęy niż siedemdziesiąt klasztorow / y dala szczesliwy początek samej właśnie zakonowi mężczyzn / takieyże doskonałosci y obserwancyey : ktory zakon iest uż chwała Bogu rozkrzewiony y rozmnożony we Wloszech / we Francji / w Niderlandzie / y w Indyah. iest uż jedna Provincia w Persji / y tu w naszej Koronie Polskiej uż sie począł / y ze wszelkimi stronami Państkiem starają się oń ludzie zacni rozmawiać. O pozytku zas ktory w wyższych pomienionych kraich uczynił ten zakon / y czymi / przystałoby wiele pisać / tylko rzeźce / że sie zda iż P. Bog otrzymał koniec życia / dla którego ta panna ten zakon stworzyła. Opuszczam dziorne y niezliczone cuda / ktoremi Pan Bog te swietę tak żywotą / iako y po śmierci wezcić raczył : a to że iey ciało Paniennekie aż do tego czasu iest całe y zupełne / y co wiejsza / że z siebie wypuszcza olejek dziorne wonnego zapachu / ktory sie w chusteczkę ktore do ciała iey świętego przykładaią / wpajia. A nie tylko

ciało /

cięło / ale y malusientie cząstki iego tenże skutek czyniąc / czego jest barzo wiele świadków / y ja sprobowałem tego / y oczyma swymi widziałem. Wszystko to pisze o niey Biskup Turyazonenski: w czym / kto chce mieć zupełniejszą wiadomość o tey przedziwniej swiecicy / niech naypierw czyta żywot / który ona sama z roskazania przełożonych swoich napisała. Uliech czyta co o niey W. Ociec Franciszek Rybera Societatis I E s v kapłan / człowiek wielkiej nauki / (iako ten który tak wiele uczonemi księgami / które wydał Kościół Boży ozdobił) który w pieć lat po śmierci tey wielebnej Panny napisał pieczętną księgę żywotą iey. Uliech czyta trzy wielkie księgi które o niey wydał wyżej pomieniony Biskup Turyazonenski. Uliechay czyta księgi / które tych ostatnich dni o iey żywocie złożył / W. Ociec Jan à Iesv Maria , naszego zakonu Procurator Generalis. Uliechay czyta co o niey pisał / barzo uczoney Ociec Dominicus Banes zakonu s. Dominika / przedniejszy Doktor w Theologie w Akademiey Salmatyckiey / człowiek wszystkim uczonym / a zwłaszcza w cudzych kraiach znaiomy / który kaząc mowil /

że iż trzymant zá tak wielka swieta / iako
ś. Katarzynę Senenską: ktory byl spowie-
dnikiem przez dwadzieścia y cztery lata tey
blogosławioney matki naszej. Niechay czy-
ta co o niej piše barzo uczony Bosius, de-
signis Eccl. Tomo 1. lib: 12. cap: 23. Si-
gno 57. y wiele innych/ ktorych dla krotko-
ści opuszczaam.

Ludzie także znaczney swiatołliwości
tych czasow / dziwnie iey duchā approbo-
wali y swiatołliwość starwili. Maypier-
wey blogosławiony O. Ludowik de Bel-
tramo, zakonnik ś. Dominika/ ktory iuż iest
od Gycā ś. dzisiejszego Pawła V. beatifi-
kowany / y odprawiuie o nim Officium za-
kon iego : ten barzo sobie te Panne powa-
żały y z obiawienia a roskazania Pánskie pí-
sał do niej ieden list/ w którym ią potwier-
dza y cieszy y roskazuie od Pána Boga/ żeby
swe klastory zakładala. Takiż sposobem
wielebny Ociec / y człowiek cnot Aposto-
lickich naszych czasow / káznodzieia nastaw-
niewsy Jan Alwilá / ktorego pięknie žywot
nápisal Ludouicus Granatensis, appro-
bował swiatołliwość tey Panny. Blogo-
sławiony Ociec Piotr de Alcantara, prze-

Dziwney

dziwney doskonałości człowiek / który był
 początkiem reformy s. Franciszka zakonni-
 ków bosyjch/czcił y milował te Pannie/y we
 wszystkich iey sprawach one zwierzchnością
 swoią podpomagał y bronił / y zwykt był
 marwiąc/ że po tajemnicach s. wiary naszej
 Katolickiej / żadney innej perwnej nie
 trzymał/iażko że duch tey Panny y iey swią-
 toblliwości była z Bogą. Możemy miedzy
 tymi liczyć wielebneg Oycá Franciszka Bor-
 gie / który przed tym był Księzcem Gán-
 dijskim / a po tym Generalem Societatis
 I E S V, człowieka wielkiej światobliwości/
 iażko iego żywot drukowany ukazuię/ który
 sie bardzo w tey Pannie kochał/ y dziwnie ię
 wychwałal/y poti był żyw zawse do niej li-
 sty pisząc. Ci wszyscy świeci y uczeni lu-
 dzie / y inny ktorzy całemi księgami iey ży-
 wot pisali/swiadczą o wielkiej y cudownej
 światobliwości tey Panny/którym sie wpsy-
 tkim zda/że nic nie piśa przeciwko temu/co
 iest o niej piśać y mowić.

Wszystkie królestwa hiszpanskie mają one
 w wielkiej uczciwości/ y za wielką świętą/
 także y we Włoszech/ we Francjiy / w Ni-
 derlandzie/ w Indiach Wschodnich y Ja-

chodnych. skąd / a miánowicie z wysép Phi-
lippinych. W. Ociec Didacus de Soria, Bi-
skup tamtych krajuw / w liście który dał do
Clemensa VIII. pisze / iż w Indyach iest tak
wielkie nabożeństwo do tey świeťey / że cor-
ki swoie na krzcie zowę Teresami / na czesc
y chwale iey. Królowie Hiszpánscy przez
posły y listy swoie / stárali sie o iey kanoniza-
cę : toż uczynilo królestwo Rástylijskie na
seymie swoim. Korona wtaz Arragonista /
y wszystkie kościoły Hiszpánskie złaczone. O
toż prośilo iedno Concilium Biskupow
Prowincjalne / które było w Niescie Tára-
komie. y prawie nie maſ Arcybiskupá / Bi-
skupá / abo Akademiey poważney w Hiszpá-
niey / iako ſą w Alkalei y Salmantycce /
ktoreby o toż do Gycá s. nie piſaly. A tak
szczesliwey pámieci Ociec s. Clemens VIII.
pozwolił z wielką zgodą wszystkich Kárdy-
nałów / pierwſe listy remissoriales kanonizacyey iey. A VI. p. VI. Paweł V. pozwol-
lił wtore / y obiecał / iako wszysiek świat ry-
chło czeka iey / beatyfikacyę y kanonizacyę.
W tym tedy zakonie reformowanym od tey
Panny zostal y dokonal ten wielebny Brat
naſ / którego žywot piſemy.

O Ducha-

O Duchownym oycu tego wielebnego Brata,
ktory i ego żywotu relacyja napisat.

ROZDZIAŁ III.

Ni al wietsey y zupełnieyssy wiary temu
żywotowi dānie / o mistrzu y ducho-
wnym oycu tego W. Brata / zdālo sie nie-
co napisac / ktoremu zalecenie ieszcze dotad
żygciemu skodzic nie moze / bo y od teg kro-
lestwa odleglym bārzo iest / y to polskim
iezykiem / co sie tu przetłumaczylo / snadz z
granic tuteznych nie wynidzie. Skad nie
ma żadnego niebespieczenswia / aby to mia-
lo przysc do znaimosci Oycia teg / o który
y ia silabym napisac mogl / iako ten ktorym
wiele rzeczy w nim oczyma memi widzial /
co inny swego czasu / da P. Bog / szczesliwiey
vezymiq: to tylko wspomnie / ze tego Oycia /
w pospolitosci mowiac / nie tylko naszy za-
koniicy / ale y wiele krolow / ksiazat / y wszes-
lakie stany / za czlowiekā przedzironey swia-
tobliwosci māiq y powazaiq: māiac sobie
za wielka lāste y szczescie listy od niego mie-
wac / y iego swietym modlitwom byc zale-
conym. Zakonikiem zostal māiac lat ie-
dennascie / gdzie lat kilkādziesiąt / z takim

przykładem y swiętobliwością żywac/wszyst-
 kich oczu na sie obrociszy / do wielkiego
 dżiwu przypiodł/ bo cuda przezeń P. Bog
 wielkie czynić raczył. Z rąk Anjelskich kilka
 rázow naświetzy Sakrament przyiał / na
 modlitwie y kazaniu / na kilka łokci od zie-
 mie / abo od kązalnice podniesiony bywał/
 (na co do kilku tysiecy ludzi patrzalo) y in-
 sze niewymowne tym podobne łaski/ od Pa-
 na Bogá swego y naświetzy Panny otrzy-
 mawał. Cłakomiec spowiednik iego powie-
 rzyl sie tego iedney osobie / iż iesli taki do-
 trwa y skonczy iako począł / wietrzy y dżiw-
 nieyże rzeczy znayda sie w żywocie iego / ni-
 żli w niektórych wielkich świętych / bo go
 Pan Bog nie tylko z niemi porówna / ale
 też snadź ledwie y nieprzeniesie. Ten te-
 dy Ociec był mistrzem tego szesliniego
 Brata naszego / który cnót y żywotá ie° dla
 domowych tylko / iako sie wyższy powie-
 działo/pisanie do wiadomości podali: które
 ile być mogło / y słowem od słowa / y same
 rzeczy przelożone na Polšcie / tu sie powie.
 Lecz iż on bez rozdziału / ale wszysko pospo-
 liu napisał / to sie na pewne części podzielić
 zdało.

O żywocie

O Zywocie nielebnego Brátá Alexego, który
wiodł przed tym niż zakonnikiem zostat.

R O Z D Z I A L IV.

B RÁTEN B. Brát náš z powiatu y miasta Lubelskiego/ wczesirych y bogatych rodzicow. Młodość iego nauki z nabożeństwem złączone w Collegium Gycow Jezuitow wycwiczyły/ Akademia zas Krakowska w dalszych y wietzych naukach iako matka wychowala/ w których po innych stopniach na Mistrzostwo pilnoscią swą byl wyniesiony. A bedz̄c dzielnego y dobrego dorcipu we wszelkich naukach bieglosć wielką miał/ a potym z niemalym rodzicow nakładem do Padwie miasta Włoskiego/ dla nauk lekarstkich wyprawiony byl/ których sie y uczył: skąd chcąc vsc Gycas. przeciwko Weneciey Rzeczypospolitey klawity/ do Rzymu zaiachal/ kedy (iako wybaczymy) zakonnikie został. o które sprawač y zywocie dla wielkiey ie° pokory y ostrożności/ mało sie co wiedzieć może/ iakim byl niż do zakonu s. wstąpił: jednak byly druzie takie/ które sie żadna miara tacić nie mogły. O nim ludzie godni wiary zacni świad-

czg/ ktorzy iego mistrzmi y dozorcami by-
wali / a teraz na prelactwach abo godno-
ściach kościelnych sa : świadcza y inny
ktorzy z nim w towarzystwie żyli/ iż świec-
tim bedąc / zarówno był dziwnie skromny y
wstydlawy : co iż wszystkim niemal wiado-
mo było/ stad go pospolicie/ abo anyolem/
abo panientka zwali. Spowiedź s. bärzo
często czynił/ y naswietły Sakrament z
wielką przyprawą y nabożeństwem przyp-
mował ; wielce w mowie był skupy/ nigdy
sie nikomu nie wprzykrzył / nigdy słowa w-
szczypliwego abo wwlaczącego z ust iego
nikt niesływał; a potrzebna mowę swoie tak
słowy ograniczał y wyrażał / że śmielszych in-
nych do zarostydzenia y skromności przywo-
dził. Z ludzimi uczciwemi / y kiedy bia-
łych głow nie było/rad przemieszkiwał/ a od
nauk podczas sobie folge y odpoczynek czy-
niac/ kościoly nawiedzał / rzadko na pole/
abo do ogrodów zahodząc / y to zarówno z
dobrym y uczciwym towarzystwem. Posta-
mi sie wielkimi dreczył / y srodze biczował/
na ziemi kamien pod głowę włożony sy-
piął/ z łóża miękkiego wstać : spytany raz
od swego wielkiego przyaciela / dla czego

by to

by to czynil : chcialem/ prawi/sprobowac/
 iako ostrosc zakonna zniec bede mogl. Po-
 kory byl przedzivney / dla ktorey iescze w
 Padewskiej Akademiey Rektorem byc nie-
 chcial. Te byly / y tym insze podobne cno-
 ty tego s. Brata/przyfley swiatobliwosci
 znaki; takie poczatki doskonalosci iego/tak-
 ie glebotkie pokory s. grunty / na ktorych
 potym tak wysotkie budowanie duchowne
 w zakonie s. (iako sie powie) postawil.

*Zdanie duchownego Oycia o tym B. Bracie
 Alexiuſie.*

R O Z D Z I A L V.

RAZOW kilka vzywali mie goraco y vsil-
 nie niektorzy z Oycow y Braciey/aby
 onym co o swietym y chwalebnym zywocie
 Anyola onego na ziemi naszego Alexysa
 napisal; zeby iako przyklad zywego dni na-
 szych/ w ktore P. Bog sprawił w tym swo-
 im swietym/tak wiele dzivnych rzeczy/slu-
 syły do pamieci/ y byly zwierciadlem a po-
 budka do postepku w drodze Panskiey z ie-
 go naslidowania; a zeby Pan Bog byl po-
 chwalony/ y dzieki mu oddawane/ nieskon-
 czonym obyczaiem / ze jest mirabilis in

Sanctis

Sanctis suis. wczynilem to / chociaž n i e g o -
 dny y z m a l ą moig contentacyz: bo i a k o sie
 p a m i e t a l o / bez żadnego porządku sie piśa-
 ł o / y dla zapomnienia wielu rzeczy y okoli-
 czości / ktoreby były pozyteczne b a r z o do
 postępku y wielkiey pociechy zakonowi s.
 Lecz niech n a s z y n a m i l s z y oycowie y bracia
 moie dobrą wolą z ł a s t ą p r z i y m ą / p o s p o l i u
 z sprawami y z d z i e l n y m i cnotami n a s z e g o
 błogosławionego Alexego / ktorych n a s l a -
 dujac / ro i e g o ś w i e t y m y ś c z e s l i w y m t o w a -
 rzystwie n a wieki sie weselić bedą. Wieleby
 sie mogło o tym Anyele n a ziemi m o r o i c /
 ktory przez w s y t e k r o k probacyey i e g o wi-
 domośc o w s y t k i m m a i m / t a k z strony sum-
 nienia i e g o y s p o w i e d z i s. czeſt y c h / y d o ź y -
 w o t n e y / i a k o z strony i n s y c h s p r a w z a k o n -
 y c h / m a i a c o s o b l i w e o s w i a d c z e n i e z n i e -
 g o / k t o r y m e m g o p r o b o w a ł / o c z y m w i e -
 lebym m o r o i c m o g l : bo i e s t we w s y t k i m
 chwaly godzien.

O powołaniu i e g o do Zakonu świętego.

R O Z D Z I A L VI.

M a i g e t e n s l u g a Boż y w i e l k a ż a d z a y
p r a g m i e n i e g o r a c e P a n u B o g u s l u ż y c
 w wiel-

w wielkiej doskonałości / żeby w fledl niebes-
spieczęstw / okazij / y siedl tego świata w
pospolitości : pragnął do jakiego Zakonu
wniść / w którymby od takich niebespie-
częstw wolen być mogł / żyjąc w umar-
twieniu / w pokucie / w cwičzeniu modli-
twy s. a vstarowicznie sie z Pánem Bogiem
swoim zábarwiąć ; żadając we wſytkim iego
s. wolę wypełniąć / podawając duszę swo-
je w rece tego / któryby był na miejscu sa-
mego Boga / y ktorégaby za jakiego vsta-
wicznie vrażał / a żeby we wſytkim prawie
od niego rządzony y spráworowany był : skąd
zaráz skoro jedno wziął o nászym s. zakonie
wiadomość / zdálo mu sie że znalažł to / cze-
go tak pilno y goraco szukał ; stáral sie aby
mogł do tego zakonu wniść. do ktorego z
wielka swoią pociechą y wſytkich / przypu-
szczony był. Kiedym go z roskazania star-
šego Oycá nászego exáminował podług
zwyczáju / vczynilem to z wielka pilnością /
iako sie pospolicie czyni z tymi / ktorzy sie do
zakonu s. wpraszają : iako o powołaniu / o
życiu / obyczájach / doskonalości / sposobno-
ści do zakonu / ręc. we wſytkim / tak mi do-
syć vczynił / żem sobie obiecował z tak do-

brych gruntow/ y żądze goracey/ postępet
takowy/ który potym uczynił przez wszystek
rok probacyey swoiej. A tak w habit za-
komny Roku Pāńskiego / 1606. dnia 28.
Pazdziernika obleczony był / a professya s.
pierwszego dnia Listopadu/ Roku Pāńskiego
go 1607. uczynił.

O niewinności y świątobliwości żywotu iego.

R O Z D Z I A L VII.

Obdarzył p. Bog tegą sluge swego taką
niewinnością dusze/ a ciała czystością/
iż mistrz iego duchowny tak o nim napi-
sał. Ja prawdziwie wyznawam pod sum-
nieniem/ że przez wszystek czas ten/ który w
klasztorze przemieszał/ to jest/ przez wszystek
czas roczny proby iego/ y przez dni kilka/ sa-
dzić nie moge/ tak z spowiedzi iego/ iako y
z czego innego/ aby ten Anioł dopuścić sie
był miał y grzechu powiednego/ ani/ co
wietża/ iakiey niedostonaliści vmyślney.
Dał mi był wszelkie na to dozwolenie/ y
przed wszystkim światem powiadac spowie-
dzi swoie/ które takie wszystkie były/ że grze-
chu śmiertelnego przez wszystek czas żywotu
swego sie nie dopuścił/ co rzecz dziwna.

Tym w

Tym w zakonie s. mniey/ gdzie nie było takię materyey/ gdyż y dożywotnia spowiedź iego / o rzeczach tylko bárzo lekkich była : który mając grzechom powśednim drzwi zawierte/daleko musiał być pogotowiu od grzechów śmiertelnych ; a przecie wszystko sie mu było dawać winnym / z opuszczenia/ z watpliwości / iesliż uczynił / ábo co opuścili / co czynić był powinien. A choćież to jest dziwno y rzadko/y niewielom pozwolono : iednak aby wiedział (iako wiedzieli ci którzy z nim przebywali) iego wrodzoną dobroc / panienską czystość / y tey naślicznieysey duſze dáry y łaski / które od Pana Bogá miał / sadzilby to wszystko do wiary bárzo podobno.

O wielkiey y serdeczney pokorze iego.

R O Z D Z I A L VIII.

ACz niewinnosć iego była taka / że sie y grzechu śmiertelnego nigdy niedopuscił/ y taka duſze y ciała iego czystość/ że sie y powśednich obaczonych strzegł ; znając iednak iż to wszystko z daru y łaski Bożej było / dziwnie sie upokarzał y poniżał. Zdął mu się być napysznieyšy ze wszystkie° świata

stworzeniem/y pragnął żeby każdy o nim takie mniemanie miał/ a żeby wszyscy sie z nim iako z takim obchodzili. y mariał mi czasem: Oycze chcesz wiedziec/ iaka jest wielka pycha moja: jest tak wielka / że sie czasem na Pana Bogę mego gniewam / y mowie śmiele z nim/ rę. Ktore rozmowy nie byly inakże/ iedno milosne przed Panem Bogiem ustanżanie/ iż grzechu na tym świecie dopuszczał. A iż żadnym sposobem wierzyć nie mogł/ aby miały byc inne grzechy na świecie/ oprocz iego własnych. Zdało mu sie to za niepodobne/ aby kto miał byc taki/ któryby tak dobrotliwego Pana śmiało obrazić. Kiedy Pan Bog za osobliwą światością swą wnetrzna/ dawał mu poznac/ iako go tak wielce y fakt ćiesząco obrazano/ uskarżał sie y lamentował / mowiąc do Pana: iesli to tak było / czemuś zaraż nie zabiegal temu swoim wsech mocnostią? Panie tego ścierpieć nie może: bo iesli ćie obrażają/ iam winien / y zasłużylem karanie. odpuści im/ a na mnie wszystkich grzechow winy poklädz/ bo to moja wielka niewiedzieczność dobrze zasłużylā / za tak niezmiernie dobrodzieństwa ktores mi uczynił. Ula-

wroc Pánie do siebie wssyték swiat / zapal
go miloscię twoią / niechay wiecę grze-
chow nie bedzie. Coż cie to bedzie koſtowá-
ło : coż cie to bedzie koſtowalo : Te y inſe
podobne ſlowa mowil do P. Jezusa / z kto-
rym miewal ſwe vſtańicze/wysokie / y mi-
łosci pełne rozmorow. Kiedy mu sie zdalo/
iż w tym byl przyśmieszy / wſytek ſie v-
počarzał y zaſtydzal. A co wiecę mino-
żylo w nim te pokore y wſtyd/bylo ; iż kiedy
mu Pan Bog dawał takowe oſwiecenie /
(co wiele bywalo rázow) zdalo mu ſie / iż ſie
w tym poprawić nie mogł / skąd wyrozu-
miewal / y skarzył na ſwoje wielką pyche y
niepoprawe. A tak prawdziwie pokornego
y czystego ſerca byl / że ſie iako reka iawnie
tego dotykac mogło:bo co mial w vſciech/
mial y w ſercu / y zdalo mu ſie / iż wſelkiego
dobrą niegodny byl / a wſelakiego karáma
nagodnicy / iako ten / który byl tak niew-
dzieczny naſłodzem p. Jezusowi. Mial
wielkie niedostatkiow ſwych vraženie / kto-
re mu ſie zdaly bárzo cieskie / y ſukal wiele
otázky / aby ſie winnym vkaſał / y we mnie
wzbudzić mogł o ſobie takiež mniemanie /
iakie on o ſwoich niedostatkach mial. Wie-

le rázow/ gdym go widział w tym iego tak
pilnym wzażaniu / przychodzilo mi na pą-
mieć to/ co sie s. Kátharzynie Senenstiey z
swoim spowiednikiem przytrafiło/ na kto-
rego sie vstarzála / że iey niedostatki obma-
wiał / y bżeyże czynił grzechy iey : gdyż one
ktore miała za tak wielkie / on ani za jedne
nieobaczną imperfectią mieć niechciał.

Jáko tē pokorę wnetrzna osobliwym powierz-
chnym ponizaniem w sobie ukázował.

R O Z D Z I A L IX.

Wieleby sie przykładow wspomnieć
mogło serdeczney iego pokory / uczyn-
iami zwierzchniego uñiżenia pokazanej/ a-
le dosyć bedzie na tych co sie kłada. Ta-
pierwey miał wielkie bárzo y niewymowne
wesele z radością/ gdy o co był strofowany/
abo napomniony ; y na znak wdzięczności
za tak wielkie dobrodziejstwo na twarzy ja-
kies wesele ukázował / y miłość przeciwko
temu ktoru go abo ganił / abo strofował.
Mial serdeczne pragnienie / od wszystkich
wzgárdzonym byc/ lekce poważonym/stro-
fowanym : dla czego vstarwicznie winnym
sie czynił / powiadając na sie tak wiele win-

y grze-

y grzechow / że im konca nálesc nie mogł /
aby jedno dał przyczyne / żeby mu wielko
potkute zádano / y gdy mu co takowego ná
znaczono/wszystek w radości był/co po nim
wszystko zgromadzenie nasze obaczalo : w
czym był podobny oney radości niebieskiej/
którg miewali Apostolowie / gdy z rado
ścią od sądu odchodziili/że sie godnemu zná
lezli potwarzy dla imienia P. Jezusowego
cierpieć. Wielce sobie kázdego ważył / skąd
wszystkich miał w wielkiej uczciwości/zwla
sczą kaplany : wszystkim podlegal/y był po
slusny iako samemu Chrystusowi. Miał
wielkie pragnienie/ aby go wszyscy nápomi
nali/ y w iego niedostatkach poprawiali / y
o to iego była ustawnicza proshá / gdy mu
starszy co mowić roskázował. Gdy sie mu
zdało że sie komu w czym uprzykrzył / záraz
frasobliwy bárzo przychodził wine swoje
wyznawac/ prosząc o pozwolenie aby mogł
nogi za on wystepęt onemu Brátu pocálo
wać. Gdy go Brat który/ abo chwalil/ abo
ganił/ abo nápominał: záraz kleknal/ vstá
swoje na ziemie položywysz / z którymi sie nie
podnosil/ až mu roskázano. W Refekta
rzu zárofe sie stáral o siedzenie pod schod

kiem pulpitowym/ gdzie sie do stołu czyta/
a to dla mieysca niepoczesnego y podlego :
co czynil na kożdym inßym mieyscu/ ile być
mogło/ sükáiac zároże być nanißym y na-
podleyßym. Pragnął bárzo w Refettarzu/
iako v bogi/ialmužny prosić/y to tylko iesc
co mu bracia z swoiey maley czastki dawali.
Staral sie o to / aby pod siodlem iako by-
dle iadal/ktoremu gdy brat/co do stołu slu-
żył / chleb podawał / czarne y suché káwał-
ki obierał/a dla inßych dobre zostawiał.

O przedzimney przecinko Pánu Bogu wdzie-
czności tego Wilebnego Brata.

R O Z D Z I A L X.

M Jedzy wſytkimi innymi cnotami/ by-
ła w tym sludze Bożym znaczná bárzo
dobrodziejstw Pańskich wdzieczność: bo
kto by był tak prawdziwie pokornym/musiał
też być pogotowiu bárzo wdzieczny ; y tak
zá te laski ktorg miu Pan Bog uczynił / že
zakonnikiem nássym został/tak byl wdziecz-
nym / y tak wielkie wesele y rádość z tego
miał / že zá nie przez džien barzo cesto Pá-
nu Bogu džiekował / a czasem y z wielkim
nabożeństwem mariał : Ach iako moy Pá-

nie/

nie / czemuś mie nie záraz / gdys mi rozum
dal / do tego raiu wprowadzil : w ktorey
wdzieczności / iako biegiem pospolitym / tak
y sposobem niezwyczajnym / tak sie cwiczył
w ten obyczay. Uczynił byl sobie iedne ma-
luszka / śsigzecze dla pamieci / w ktorey wy-
pisal wszystkie dobrodzieystwa / ktore z rąk
Pánskich wzial : gdzie nie tylko za swoie / a-
le y za innych / ktore tak w pospolitości / iá-
ko w osobliwości od Pána Bogá pobrali /
iemu dżekował / iako by iemu samemu właś-
śnie uczynione były : z ktorey wdzieczności
pochodzila tak ostra pokuta / o ktorey nizej
bedzie. A dla tego na kazdy dzien / a czasem
y kilka razow przez dzien / ukazował mi on
swoi sexterniki / abo mi vstnie powiadala / o
iakim dobrodzieystwie iednym z wielu ktore
byl od Pána Bogá wzial / starając sie tym
mnie wzruszyć / aby mi pozwolił ostrę po-
kute czynić / długą modlitwe / y inne cwic-
zenia duchowne / na znak wdzieczności za
dobrodzieystwa Pánskie / tak swę własne iá-
ko y ktorych innych.

O pokucie y umartwieniu tego slugi Bożego.

R O Z D Z I A L XI.

Własność iest slug Bozych/y przyjaciół
iego/wiadoma; iż dla tego samego że
są takowemi/ są głównymi za tym samych
siebie nieprzyjaciolmi: a iako takich/ mają
sie w wielkiej nienawiści y ohydzie/także z
cielni swoim okrutną woynę wiodą/ skąd
potrzeba podczas rece im wizować mocnemi
lancuchy/ posłuszeństwem świętym y dy-
skrecyą; co wifisko w nich pochodzi z wiel-
kiej miłości /ktorg ku Pānu Bogu mają.
A iż tak bárzo serce tego Wilebnego Brá-
ta w miłości Bożej pałalo/ miał nad oby-
czay niezwyczajnego do umartwienia du-
cha/ y wielkim był w felakiej ostrości po-
kuty przyacielem/skąd pragnienie które do
tych rzeczy miał w nim to sprawiało/że mi-
sie zbytnie we dnie y w nocy przykrzył / aby
iedno do czynienia wielkiej pokuty dozwol-
enie był otrzymały. A to pewna/że kiedyby-
siny byli około niego tak wielkiego baczenia
y pilności w tey mierze nie mieli / dalekoby
przedzej žywoſt swoj był skonczyl: iakož te-
go sie bárzo obawiam/iż on kedy indziej o-
procz tego klasztoru naszego znaimy nie
bedąc/ a z tego klasztoru naszego Rzymie-
go do Genui odiezdziałac / w poysrzodku

swey

swey goracości w drodze Państkiej / uczyni-
wszy swoie szcześliwie professy / okrutnie
z swoim czystym y niewinnym ciałem wo-
iował / y tak był snadż nieiąka predkości
śmierci swey przyczyna. Bo bedę tu tak
na oczach naszych / był tak w tym osobny y
stryty / y z iakimś siebie porozumieniem /
że mu sie zdalo tym nic przecinko posłuszeń-
stwu nie czynić. Na poczatku swoiej pro-
by czynił rzeczy nad miare nie wyczayne /
ktore mie bárzo budowaly / widząc taki
koniec który go do tego wzruszał : ale przy
tym mialem z tego wielki żal / boiąc się /
aby iaki na zdrowie tego wszczerebek nie przy-
padł / z takowego (że sie rzecze) zbytnie-
go miłości pokazania ku swemu oblubieni-
cowi C H R I S T V S O M I Pánui nášemu /
y z takowego siebie samego ponizania y za-
pomnienia. Wiele dni y nocy bez przestan-
ku / wlosiennice y ostry na sobie łańcuchy že-
lazny nosił : wiele rázow poczawsy od wie-
czora aż do północy na modlitwie klecał / y
zás często od wieczora aż do rana takimże
sposobem klecać. Podczas poszczac na chle-
bie y na wodzie przedstawiał / aż y innych
czasów bárzo mało iadał: a niedzy inšemii /

raz sie przytrąsilo / iż gdy zostało iednemu
Zakominkowi/ który przed nim iadł/ troche
chleba y será/vmial takim sposobem pokryć
przed tymi co do stołu sluzyl / że rozumieli
że to wszysko miał to co duidzy / y nic mu
inssiego nie dali. Al iż Starzy byl roszazal/
iż gdyby ktoremu czego niedostawało co in-
sym w Refektarzu dawał / miał to ope-
wiedzieć potym onemu który miał o Brá-
ciey pieczę y staranie(dla zachowania chwa-
lebnego zwyczaju / aby nikt nie prośil o ża-
dną rzecz choć potrzebną) czekał tego razu
y innych/y nieoznaczył tego/aż w ten czas
gdy już trudno było dać mu co do iedze-
nia/gdyż y w nocy było/y wszyscy sie troche
na pokoy rozeszli byli / dla wstania pełno-
nego na Jutrznię. Wstawał w nocy wie-
le razez zimie / y letto vbrany na zimno /
elekał golymi kolanami na ziemi / co bylo
przyczyńże mu byly opuchły bárzo kolana
z wielkā bolescia / y w goleniach mu sie vz-
czynilo pieć ran / których (że sie mu zdaly
nie wielkie) nic sobie nie ważył / ani też o
nich przełożonemu oznaczył/ aż straciwszy
dla tey / y innych przyczyn/ bárwe na twa-
rzy / y zwyczajny kolor / chcialem wiedzieć

tego

tego przyczyny / y tak pod posłuszeństwem roszczałem mu/ aby mi powiedział : żeby mi mogł zrozumieć / coby za przyczyną niedobrego zdrowia iego była / które twarz iego pokazowała : w ten czas wkażał mi rany / uż mało niedozdrowione / z takimi znakami / że dobrze było znać / co dla miłości Pana Bogá swego ucierpiał. Dopomogło mi też do tego / że kiedy się trzy razy w tydzień bicował / mało nie zawsze wiele krwi z niego wyplynęło : czego żeby nikt nie dojrzał / onoż czynić chadzał do iedney komortki blikskiej Choru / a krew prochem ceglánym potrzasywał / y takim sposobem przez długi czas o tym żaden niewiedział / chociaż niektóre z Bracięy nogi barzo potrwawione / także y dyscypline iego widali.

O przyczynach, dla których ten W. Brát wiodł żywot tak ostry y pokutuiacy.

R O Z D Z I A L XII.

T Rzy rzeczy wielce silne y poteżne tego
T. Zakonnikā do tak ostrego żywota / y
do innego wielkiego ćwiczenia duchownego
go przywodziły y wzruszały. Pierwsza / wielka wdzięczność y miłość / które miał ku Pa-
nu Bogu

nu Bogu swoiemu za dobrodziejswą sobie
wzyczone : y na znak tey miłosći / ktora pro-
zna byc nie może / ale dzielna byc musi
kedy iest / wiodł tak ostrzy żywot. Wtora
przyczyna / ktora go do takiey potutu przy-
wodziła / iest ; wielkie niedoskonalosci y
niedostatkiow iego wrażenie / ktore sie mu
zdaly bardzo cieskie / y tak / żeby w czym-
kolwiek mogł Paniu Bogu za nie dosyć w-
czynić / niewinne y czyste ciało swoje tra-
pic usiłował. Trzecia przyczyna byla / w-
starowicze rozmyślania / y gorące żywota y
męki Chrystusa Pana wrażanie / ktore zwo-
lio bylo czasem takowe skutki na duszy iego
czynić / że zdumiałsy y zadrżwiwszy sie / dą-
ley w rozmyślaniu postąpić nie mogli / pa-
mietając mianowicie na one słowa Proro-
ckie : Et cum hominibus conuersatus
est. Niechce tu wyliczać innych pisniā s.
miejsc / z tajemnicami Bozymi / ktore on os-
obliwym sposobem rozbierał / y ktore dusze
iego takąs potęgą miłosći do takiego żyw-
ota przywodziły.

O wysokości modlitwy iego, y o skutkach iey.

R O Z D Z I A L XIII.

Mial

Miał nienasycone pragnienie / zabawa
swoje mieć wstawiczymie / y obcowanie
z nastodzim Pánem Jezusem y oblubien-
cem swoim/ przez modlitwe serdeczne; stąd
wszystek czas/który od innych zabaw wolny
mieć mógł / na modlitwie trwał : y takim
go zawsze kleczącego y niewspartego w celi
znajdował / chociaż miał kolana bardzo po-
psowane/ i esliżem mu pod posłuszeństwem/
aby sie stoiąc modlił/ nie roskazował. Zwylk-
też był często na ziemiie przed Pánem Bo-
giem wpadac/y wielekróć z goracej modli-
twy / y z osobnego wdzieczności y miłości
afektu / wsta na ziemi poklädać : kedy nie
znajdował ziemiie ale niebo / y Chrystusa
Pána naszego / nogi iego z niewymowną
miłośćią/wdziecznością/y pokora całował.
W wizjaniu meki y żywota Chrysta Pána
był bardzo pilny y goracy / y z takim zdumie-
niem że (iakom powiedział) w rozmyślaniu
dalej postąpić nie mógł. Miał bardzo go-
rące dla Chrystusa Pána cierpienia prą-
gnienie/z którego sobie życzył na iakim krzy-
żu widzieć się gwoździmi przybitym/y ukrzy-
żowanym z nim dla miłości iego; y pragnął
bardzo miećennikiem być pospolu z temi/

ktory

Ktozy dla Chrystusa Pana meczenszwo cierpieli. Ustawnicze ze wszystkiego serca wzdychal / y za każdym odetchnieniem pragnal samego Pana/ktoego tak goraco milowala dusza iego. Cwiczył sie / y byla chlebem iego powiednim modlitwą/obyczaiem wykazujacej milosci : y czula dusza iego nie wymownie pozytki/ktore z takiego sposobu modlitwy / y zlaczzenia sie czestego z Chrystusem Panem odnosila; y mysliny sami weszycy wlasnemi oczyma one widzieli / y teraz z milosierdzia Panskiego na kazdy dzien wieczej poznawamy z dziwonych przykladow żywota / y szesliwej smierci iego / y cnot wysokich y niebieskich / ktorym przez tak krótki czas byl bogatony y ozdobiony / skad mu osobliwie przynalezały one slowa Duchu s. ktry w nim sprawowal takie uczynki : Consumatus in breui expleuit tempora multa. Miewał rozmowy na modlitwie dziornie slodkie y gorace / z nasłodzym Panem swoim / ktoego tak bardzo milował. Mnożyl sie w nim na kazdy dzien wieksza znajomość rzeczy niebieskich / a zmniejszała sie ziemskich / ktore on miał pod nogami/y za nic ie sobie poczytał/ y owszem

o nich

o nich wiecę nie pamiętał. Choć i ayze w
rzecząch święckich był znacznie prosty / ie-
dnak w rzecząch duchownych y Boskich ja-
ko na modlitwie od takiego Mistrza nauco-
ny y oświecony / był wielce mądry y rostro-
pny. A z takiego przygotowania y czystości
serdecznej y dusznej ktorg miał / tanquam ta-
bulam rafam , in qua nihil est de pictū,
pochodzilo / że go Pan Bog sówicie sobą
napełniał / y bärzo często na modlitwie
narwiedzał / y we wszystkich iego sprawach
y c̄wiczeniach : y na znak wdzieczności /
zā tak wielkie milosierdzie które mu Pan
Bog czynił / chodził wstawiennie z pā-
mienia przytomności iego świętey : co
było dobrze poznac z osobliwej skromności
we wszystkich postępkach iego. bo oprócz te-
go że był bärzo skromny / wstawienna do te-
go wnętrza iego z Panem Bogiem zabá-
wą / dopomagała mu też do zwierzchnego
potoku y wdzieczności iego/tak dalece/że sie
wiecę zdal być Aniolem niebieskim / niżeli
człowiekiem : y było to tak znaczno w nim/
że zaprawde to samo gdym nań patrzał /
wzbudzało we mnie nabożeństwo / y iego
naczyste oblicze / i takimsi sposobem wznie-

cało w sercach tych / Ktorzy nań patrzali/
 iako ochłode y pocieche wnetrzna / iako
 pospolicie wszyscy Oycowie y Bracia wy-
 znawali / a daleko wiecey ci ktorzy z nim
 mieli osobliwże zachowanie y znaimosc.
 We wszystkim co czynil był bärzo przyjemny
 y wdzieczny : miał żarłosze iednak twarz y
 roesola / a zwlaſcza w ten czas kiedy go kto
 strofował / abo w czym napominal. A co
 dziwniejsza/że przez modlitwe y vmartrwie-
 nie wnetrzne / do takiej był doskonalosci
 przyszedl/że żadna rzecz choć nagla y niespo-
 dziewana / y wielkiego bärzo vmartrwienia/
 nigdy go nie turbowala/ani iakiego niepo-
 koju czynila.

O miłosci ktorą miał przeciwko bliźniemu.

R O Z D Z I A L XIV.

K Tory tak serdecznie y goraco milował
 Pana Bogá swego / y tak czystego y
 pokornego serca był / peronie vniat y bliz-
 niego swego milowac y sanowac. Mial
 tedy ten brat blogostawiony wielka y ser-
 deczną miłość przeciwko bliźniemu swoiemu : co snadnie było poznac w wielu rze-
 czach/ a zwlaſcza przez wszysiek czas / kiedy

z postuſenſtwā miał staranie o chorych bracię swęy Źakonney.

Jużechmy widzieli iako za cudze grzechy żałował/ y za nie pokutował/ y modlit sie o to żeby on rączey był karany/ tylko żeby grzesznikom p. Bog odpuścił: do tego iako za cudze tak iako za własne dobrodzieystwa Pánu Bogu dziekował. Czesto za umarłe mawiał Officium zadusne / y každy dzień sie starał o iatki odpusty dla nich.

Modlit sie ustawicznie za dobrodzieie/ y za te ktorzy w ten czas byli na skonaniu: ale osobliwie za te ktorzy onego dnia pomarli.

Wyslugował wszelkim z taką milością/ że zapamietywał potrzeb własnych iako ieść y spać. y tak potrzeba było żebym miał wielkie baczenie / aby mu w czas názna- czyl tego / ktoryby go w iego powinno- ciach ratował: aby dla swoiej prace nie zo- stawał bez potrzebnego śnu y pokarmu. ale on był zarówno w tym podeyżrzany/ dla wiel- kiej nieprzyjaźni ktorg miał przeciwko cia- lni swoemu/ choć czystemu / dla osobliwego duchá umartwienia y pokuty / ktory to w nim pobudzał / aby sie ustawicznie obcho- dzil z sobą iako znaywietną moglostrością/

D.

dla

dla wielkiey nienawiści y wzgárdy ktora
miał w samym sobie.

Ctne moge opuścic iednego przykładu
miłości osobney / ktory mi z płaczem ieden
kapłan zakonu naszego powiedział / iż cho-
rując na śmierć tegoż dnia kiedy umarł /
gdź bylo niemalé zimno / rzekł mu ten kap-
łan: Bracie iesli chcecie przyniose troche
ognia żebyscie sie zagrzały: On obaczywszy
że mu zimno było / y chcąc go bez ognia za-
grzać / rzekł mu: Oycze dajcie mi rece. dał
mu obiedwie rece bardzo zimne / rozumie-
jąc że dla wielkiey gorączki chciał sobie o-
chłodzić piersi / wziął y położył ie na pier-
siach / y trzymał tak dluго aż sie dobrze zá-
grzały. potym ie odiał mowiąc: Już was
ciepło: nie trzeba bedzie ognia. Z czego zo-
stał ten zakonnik tak zdumiały / że zawołał
kiedy o tym pamięta / nie może sie od plá-
cza wstrzymać.

Jako był wielkim przyjacielem wóstwa s.

R O Z D Z I A L XV.

V Wostwa Apostolskiego y Chrystusa Pa-
na / ktorego we wszyskim násładować w-
siował / był żywym obrázem: y tak w celli

y rzeczy

y rzeczy potrzebnych mu niedostawało/ nie tylko żeby miał co mieć zbytniego/ a tak iako rzeczy zbytniey / nie miał ławki ani stołka do siedzenia : bo zdalo mu sie / że dosyć było na ziemi siedzieć / także mowil y o stoliku : do tego że Brewiarz z dwiem abo trzemą ksiązeczkami nabożnemi mogł byc położony na ziemi na malej deszczułce. Raz sie mu zerwał śnurek / którym byłá nawiączona koronka iego aбо paciorki / y przez długi czas nosił paciorki bez śnurka/ zawiązane w jednym małym płatku / dla tego że by tym sposobem o śnurek (choć o rzecz tak potrzebna do paciorków) nieprosili: a przez ten czas odmariał koronkę na palcach/ yzdalo mu sie/ iż tak czyniąc / mogł sie bez śnurka obejść. A czynił też to dla tego/że nigdy nie prosił o żadną rzecz/ choć potrzebna/ kiedy na niey schodziło / iessli go starszy obaczywszy nie opatrzał. y tak często przychodzili Bracia / mowiąc mi : Oycze / brat Alexy chodzi bez sandał/ aбо naszego obuwia. aбо: Oycze nie iadl brat. aбо : ma wiele roboty/ a nie ma kto by mu pomogł / rę. To sego swietą y roskosy były / wszystko robić. y cokolwiek czynić / a pragnąć (dla miłości v-

Opisanie żywotu y cnot
bóstwa swietego) żeby mu wszystkiego nie-
dostawało.

O innych iego rozmáitych cnotach.

R O Z D Z I A L XVI.

Bыł dżiwnie pilnym w rzeczach które mu
świete posłuszeństwo nakazowało / iako
sie mogło poznac z miłości y pilności / z kte-
rą odprawował vrzedy abo powinności
swoje okolo chorych / w refektarzu / w kuch-
ni / y w innych rzeczach wielkiey pokory y po-
dlych / które on tak serdecznie milował / że
zawiesze mie prośil / abyh mu zlecał te vrze-
dy podle y wzgårdzone odprawowac. Mial
rozum tak vkladny y powolny / a zwlaſcza
na posłuszeństwo swiete / iako bydle iakie
bezrozumne / przeciwko temu ktory nim rzą-
dził ; a to nie dla iakieg nierożumu / ale dla
szczerey cnoty y umartwienia / iako sie to
może dowiesc z dowcipu iego / y z nauk / y
Philozophiey / które w niebytnosci Uli-
strzow swych czytywał / y onego na mieysce
swe wsadzali / y to czesto sie przytraſicalo :
choć iayże koždy kto go widzial tak potor-
nym y prostym w rzeczach świeckich / ina-
czyby był rozumiał / až gdy obaczył / iako w
rzeczech

rzeczach niebieskich był biegły y nad obyczay rozumny.

Odprowował obrząd Boski z wielką pełnością nabożeństwem y uczciwością: takimże sposobem Koronę do naszwietley Panny do ktorey miał osobliwe swe nabożeństwo.

Wszystko co czynił dla prawdziwego nasciadówania Chrystusa Pana odprawował. Miał tak znakomitą milczenia cnotę: że nawet y potrzebnych rzeczy nie mawiał: ale uczynił był sobie małuszkie ksiązeczki / na których pisząc iedno abo dwie słowie odpowiedał. Miał w tey ksiązeczkach odpowiedź na każdą rzecz napisaną: y kiedy przez znaki nie był zrozumiany / wskazował palcem odpowiedź napisaną w tychże ksiązatkach.

Był znaczny w zachowaniu Reguły / y wszelkiego ustawnienia zakonnego / y w każdej innej cnotie / y świętym zwyczajem / choć namniejszym. Jadąc morzem z Rzymu do Genui/ choćbyż Regula nasza pozowała wzywać miesiąc na morzu / nigdy go niechciał iść: zdalo mu sie bowie iż sie bez tego obejsc mogł. Czas dobrze zarosze trawił: y mając staranie o chorych / miewał

44. Opisanie žywotá y cnot

zsobą kálamarz w kuchni/ y te trochę czasu
ktora mu zbywala od powinnosci abo v-
rzedu swego/trawil/pisac w swoich ksiaz-
czakach iakie punkty pozyteczne duszy swo-
iey / tak z kazania / abo napominania star-
szych / iakie modlitwy wyczerpnione : abo
wiec iakie dobrodziesciwa pānskie/ iako sie
wyzszej pomienilo/spisowal. Drugdy tra-
wil one trochę czasu na modlitwie wne-
trzney/ w iakim zakrytym kąciku w kuchni.

Przedys swoje / y powinnosci odprawo-
wał / z wielką milością y pilnością / y z iá-
kimisi niewymownym / y nieprzykrym / ale
barzo do zbudowania pobudzającym mil-
czeniem. Mial wielką przyjemność y
wdzieczność we wszystkich sprawach swo-
ich / że pospolu y dobry przykład dawał / y
natychmiast brał serce a miłość wszystkim /
ktorzy z nim obcowali / y nań patrzyli. O-
ciec Zakrystyian zwyl mi był powiedać o
nim/że niewiem co takowego ma ten brat/
że mu nieumiem żadney rzeczy odmowić/
bo prosi z taką pokora/ umartwieniem / y
stronnością / że mie iakos przymusza / že-
bych mu dal nalepsze y przedniejsze rzeczy z
zakrystey / dla iego kapliczki abo Oratori-

um :

um: bo bedzec on w ten czas Zakryptyanem
 kapliczki Towicyusow / chadzał często do
 niego/proszęć o co dla ozdoby kaplice / y po
 inie rzeczy potrzebne dla Mszy świętey /
 według swiğt które zachodzily: co wſytko
 z wielką pilnością/nabożeństwem / y ochę-
 dostwem odprawował.

Bracia którzy mu pomagali w Refekta-
 rzu/w kuchni y w usługowaniu chorym/wy-
 dziewic sie nie mogli takiey pokorze y podle-
 głosci/y dżiwnemu pokoiowi dusznemu ie-
 go / ktory bez przestanku chował. Ntiedy
 mu mowili żeby co czynił aby robił / cho-
 ciayże mial inie swe zabawy/wſytko z wiel-
 kim weselem y radością przyjmował / y ni-
 gdy sie nie wymariał. Nhoc sie zdaly rze-
 czy iedna drugiey niepodobna / on przecie
 usiłował jak nalepiey mógł wſytko wypeł-
 nić y odprawić/zachowując (jakom powie-
 dział)we wſytkim pokoy wnetrzny/y nigdy
 nie ukazując bynamniejszego znaku niecier-
 pliwosci. Ale iesli baczyl/ że dla innych za-
 bab nie mógł chorym według potrzeby do-
 godzić / z wielką rostropnością/ y pokora/
 chodził do przełożonego / żeby mu roszazał
 coby miał czynić/dla wieſtę eſu bliźniemu

miłości. Opuszczam wszelkie inne świą-
decztwa żywota iego/y niechce pisać osobli-
wych przykładów cnot iego / żeby się nie
szeryły. A to wszelko o nim pisze Wielebny
Mistrz iego duchowny.

O szczegółowym tego Wielebnego Brata do-
kończeniu.

R O Z D Z I A L XVII.

S Konczywszy tedy tak szczerliwie/ y z ta-
ką doskonałością fortunney probacyey
ábo nowicyatu swego czas: byl záraz (zá-
dispensacya w tey mierze W. Gycá naſze-
go Generala/dla wielkiey cnoty iego/y po-
trzeby tych kraiow polskich / tedy iuż byl
klasitor założony) posłany do Genui / ná-
náuki / w których sie tam naſzy zakonnicy
ćwiczą. On iako wielce posłuszy/ záraz od-
iechał morzem/ y sila w drodze ucierpiał/ y
migdy miesa/ choć to Regula przynamniey
na morzu pozwala / vzywać niechciał. A
kiedy ziemią droge czynił / po krówawil sobie
nogi / trąc ie suknia gruba ktorą nosił: a
przecie nie obaczył tego / mając w niebie
mysl vstawić z siebie / aż sami świeccy obaczy-
wys y zdumiawszy sie/z takiey cierpliwości

oznaymili

oznaymili mu/ y dali chusteczek/ zeby sobie
 rany zawiingl. Przyiechawsy do Genui/
 zbudowal dziwnym sposobem one wszystkie
 zakonniki tam mieszkajace/pilnoscia w na-
 ukach/ subtelnoscia w dysputacyach / y co
 wieksza/ wielka skromnoscia y Anyelstiami
 cnotami / w ktorych wielce byl cwiczony.
 Ale nie dlugo tego wesela bylo/bo po kilku
 niedziel chcac go p. Bog do siebie powo-
 lac / ne malitia mutaret intellectum eius,
 zachorzał na goracze w Wigilia Nowe-
 go Lata / Roku Panskiego/ 1607. ktory
 dla wielkiego pragnienia/ ktore mial zawsze
 dla milosci Bozey co cierpiec / nic nie po-
 wiedzial/ az nazajutrz w dzieni samego Nowego
 Lata/przypadla mu wielka nadar go-
 raczka: Doktor go naprawedzil/ y dal mu pe-
 wne lekarstwo. Nazajutrz takze mial go-
 racze acz lżejsza: potym drugiego dnia
 zdalo sie ze byl zdrow/ y bez goraczki/ takze
 y przez drugie dwadni. Ten co mial stara-
 nie o chorych / chcial zeby vstawicznie byl
 lezal na lozku/y vzywał pokarmow dla cho-
 rych osobno nagotowanych: ale on sie zbra-
 nial/mowiąc ze mu nic nie bylo/y prosił ze-
 by mu dal potrawy z insaq Bracia spolne:

y przywodził Infirmarzā do tego z wielu
miar. W Sobote przed Trzemi Króli/
przyfloss mu trochę gorączki. Tegoż zarania
w dzien Trzech Królów/ wiedząc że bracia
według zwyczaju naszego zakonu odnawia-
li sluby swoie w kościele / wstał z łóżka/y v-
bravosy sie sam/fedł do kościoła/kedy wesz-
scy odnawiali śluby : y z przypadku potkał
go ieden Ociec na schodzie / y rzekł mu że-
by sie wrocil do celle : y zaraz zawołał brą-
tę / ktory miał staranie o chorych / y oba-
dwia sli do celle chorego / y mienalażsy go
w celli/sli do Choru/ skąd on słuchał/ co sie
w kościele działo : kazali mu do celle. Idac
sam bez żadney pomocy / z wielką dziwnie
potora prosił/potázuiac osobliwe swe prą-
gnienie/ żeby mu dopuścieli isc / y odnowić
swoje śluby y professy: bo nigdy był iescze
tego nie uczynił/ y dziwnie iey pragniał po-
wtorzyć. Do tego prosił/ żeby mu pozwol-
ono Mi sy s. słuchać/ ale mu nie pozwolo-
no żadney rzeczy. O południu tegoż dnia
przypadła nań bardzo wielka gorączka. Uła-
zaniej spowiedź na łóżku uczynił / y odno-
wił swoje professy y śluby z niewymow-
nym nabożeństwem y gorącością / iakoby

był

był nammiey nie chorował. przez wſyſte
noc čierpią bárzo wielkie przypadki / y pás-
roximy / y nie mógł sie nammiey vſpočoić:
y kiedy przychodzili tu sobie/ polecał sie Pá-
nu Bogu goraco. názauitrz było ráno/ zdá-
ło się Oycu Przeorowi Konwenckiemu (któ-
ry to wſyſtko do W. O. náſego Generala
nápisal) że sie miał bárzo źle/ y dał mu Sá-
krament oſtátniego pomázania/po którym
záraz duchá swego oddał Panu Bogu/ iako
ſluſſnie možemy wierzyć. Smierć iego wiel-
ki žal wſyſtkim przyniosła / bo sie im zdalo
że zgubili takiego / który mógł być naczy-
niem wielkiej chwaly Bożey. Wſyſcy ná-
ſy Oycowie y Bracia którzy go znali / má-
jąc o nim wielką reputacyę / y w osobnych
modlitwach swoich/ proſzą go o przyczynę
do Pána / któremu tak wiernie y goraco
ſłužyl: do którego niech sie zá námi przyczynia / a iemu niech bedzie częſć y chwala na
wielki wiekow. Amen.

*Modlitwa ábo exclamatia Mi-
ſtrzá iego duchownego, ná koncu
žywotá od niego pisaneego.*

O wiele

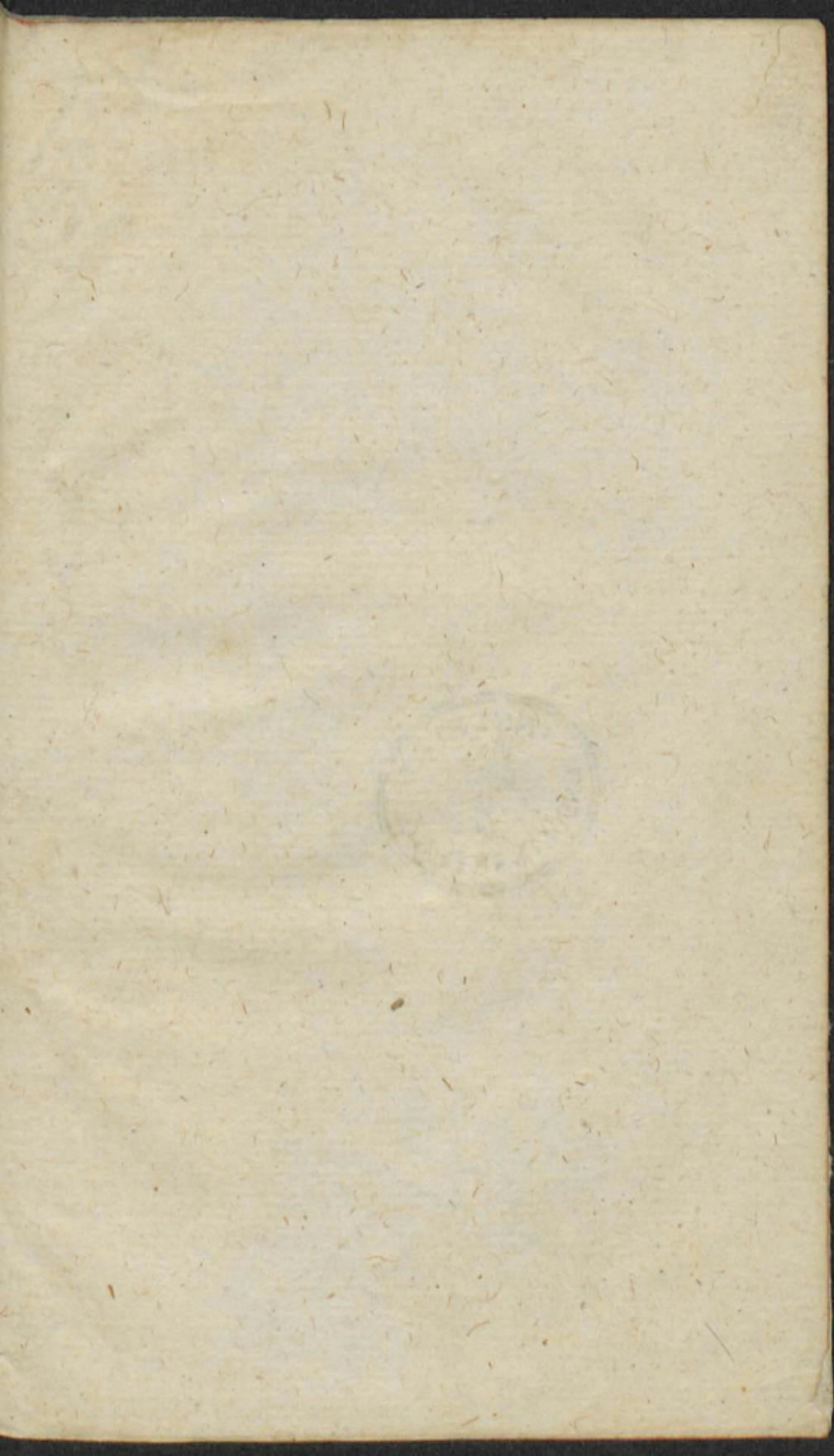
A Wielebny Alexy! o szcześli-
 wa duszo! wielka iest bez wat-
 pienia chwała twoja/wielka koro-
 na: ponieważ tąkie y takie wielkie by-
 ty twoie tryumphy/ y tąkie zwycię-
 stwá. Zwycięzyles/ y triumpho-
 wales z świętą/ triumphowales
 z piętla/y z samego siebie/takim spo-
 sobem/ że przez wstawiennicze/ y prze-
 dzinne umartwienie twoich wła-
 siuch affektów y skłonności/wspo-
 możony nad obyczay łaskę Państwa/
 wshedles bezpiecznie do otrzyma-
 nia y opałowania cnot świętych
 królestwā. y teraz iako prawdziwie
 wierzymy/ wziales w skutku wie-
 czney chwały królestwo. Już teraz
 bedziesz wesoł o nabłogosławieniży
 Alexy/ gdyżes nalażł onego/ ktoze-
 go z tąk pilnością y pragnieniem
 skutalą nabłogosławienią duszą
 twoją

twoią. Teraz będziesz patrzał twarz w twarz iego / y vstáwicznie
będziesz w iego towarzystwie/y zawsze sie będziesz weselić z bytnością
iego Hostiey. K ponieważ ten Pan
dla swoiej niezmierney dobroci y
miłosierdzia/o namilshy/ naświet-
hy/ y naſczeſliwſhy Alexy/vczynil
cie wielkim w domu y ná dworze
swoim / otrzymay nam láske taka/
abychmy cie násládowali/ w prze-
dziwnych przykładach ktores nam
zostawił / w dzielnych wysokich y
wielkich cnotach twoich / aby-
chmy też z tobą pospołu ná
wieki z nim krolowā-

li. Amen.

Ná cześć y ná chwale Chrystusowi Pá-
nu, Bogu przedwiecznemu, y nablogoslá-
wienſsey Mátce iego, krolowej nie-
bieskiej Maryey.

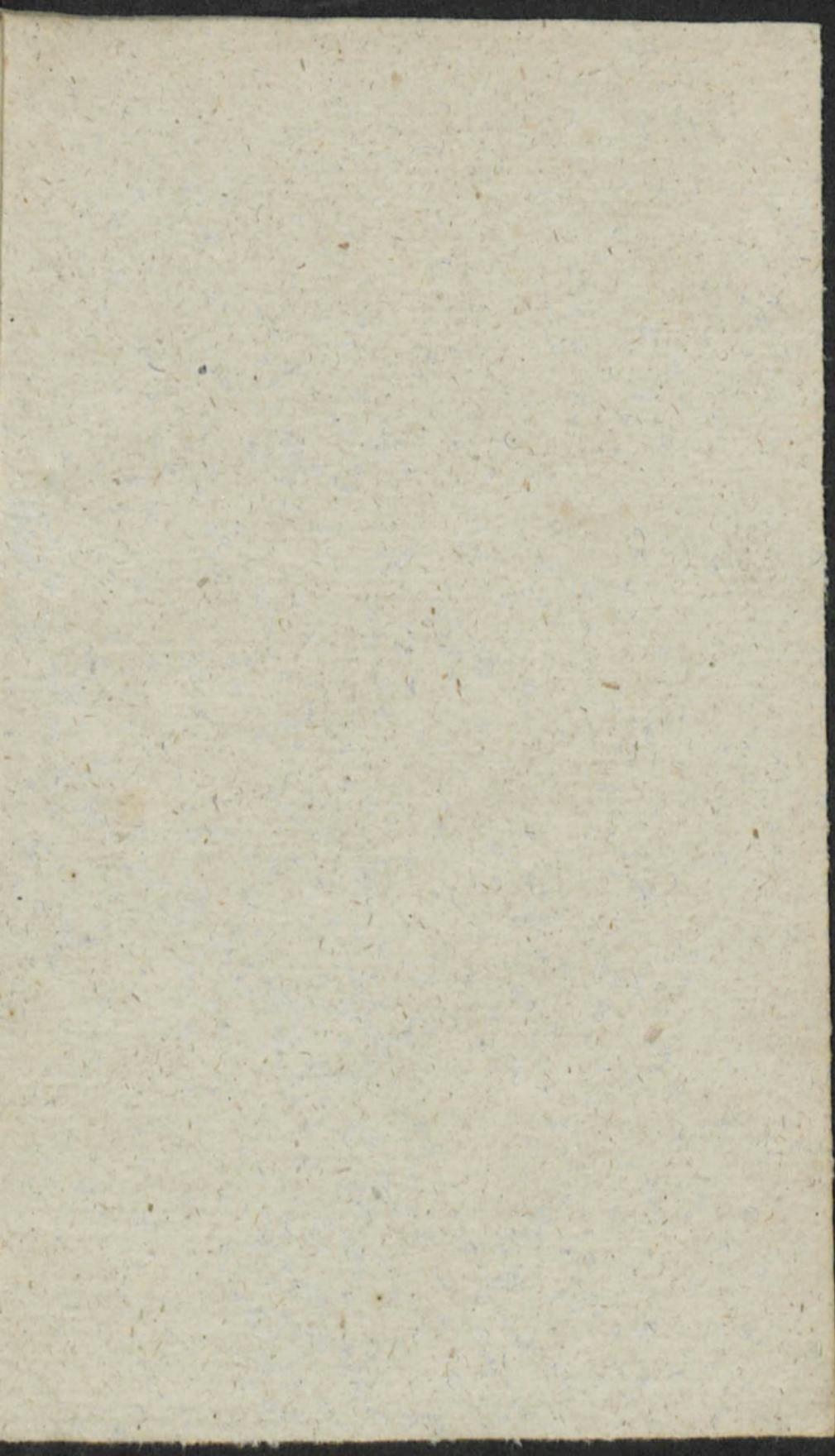
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

8936

2

8504

8936
2

